

ZÁKON

ze dne 9. července 1994

o státních vyznamenáních České republiky

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 1

(1) Propůjčením nebo udělením státních vyznamenání České republiky (dále jen "vyznamenání")

jednotlivcům oceňuje stát jejich vynikající občanské zásluhy o budování svobodné demokratické společnosti, výsledky práce, úsilí o obranu vlasti, hrdinské a jiné výjimečné činy.

(2) Vyznamenání jsou řády a medaile.

(3) Řády jsou vyšší formou vyznamenání; propůjčují se občanům České republiky a udělují se těm, kteří nejsou občany České republiky

(4) Medaile jsou nižší formou vyznamenání; udělují se.

§ 2

Zřizuje se Řád Bílého Lva jako nejvyšší vyznamenání osob, které se zvláště vynikajícím způsobem zasloužily o Českou republiku.

§ 3

Zřizuje se Řád Tomáše Garrigua Masaryka jako vyznamenání osob, které se vynikajícím způsobem zasloužily o rozvoj demokracie, humanity a lidská práva.

§ 4

Zřizuje se Medaile Za hrdinství jako vyznamenání osob za hrdinství v boji a vyznamenání těch osob, které se s nasazením vlastního života zasloužily o záchranu lidského života nebo značných materiálních hodnot.

§ 5

Zřizuje se Medaile Za zásluhy jako vyznamenání osob, které se zasloužily o stát nebo územní samosprávný celek.

§ 6

Podrobnosti o vyznamenáních uvedených v § 2 až 5 a

o jejich propůjčování a udělování upravují jejich stanovy, které jsou uvedeny v příloze č. 1 až 4 a jsou součástí tohoto zákona.

§ 7

Právo propůjčovat a udělovat vyznamenání přísluší prezidentu republiky, nezmocní-li k tomu jiný orgán.

§ 8

Návrhy na propůjčení nebo udělení vyznamenání předkládají prezidentu republiky Poslanecká sněmovna, Senát a vláda; prezident republiky může propůjčit nebo udělit vyznamenání i bez takového návrhu.

§ 9

Vyznamenání propůjčená nebo udělená prezidentem republiky může odevzdat jeho jménem osoba jím pověřená.

§ 10

Vyznamenaný převezme insignii vyznamenání a listinu o jeho propůjčení nebo udělení. Jestliže se propůjčuje nebo uděluje vyznamenání občanům České republiky in memoriam, převezmou pozůstalí v případě propůjčení řádu listinu o propůjčení vyznamenání a v případě udělení medaile insignii vyznamenání a listinu o udělení vyznamenání. Jestliže se uděluje vyznamenání tomu, kdo není občanem České republiky in memoriam, převezmou pozůstalí insignii vyznamenání a listinu o udělení vyznamenání.

§ 11

- (1) Insignie vyznamenání je oprávněn nosit pouze vyznamenaný.
- (2) Po úmrtí nositele řádu - občana České republiky - se číslovaná insignie řádu vrací Kanceláři prezidenta republiky. Po úmrtí osoby vyznamenané medailí nebo po úmrtí nositele řádu, který není občanem České republiky, zůstávají insignie vyznamenání a listiny o udělení vyznamenání pozůstalým. Není-li pozůstalých, vracejí se Kanceláři prezidenta republiky.
- (3) Vyznamenaný, kterému byl pravomocným rozhodnutím soudu uložen trest ztráty čestných titulů a vyznamenání, je povinen vrátit propůjčené nebo udělené vyznamenání Kanceláři prezidenta republiky.

§ 12

(1) Řády, kříže a medaile a další dekorace se nosí v tomto pořadí:

- a) Řád Bílého lva,
- b) Řád Tomáše Garrigua Masaryka,
- c) československé řády,
- d) zahraniční řády v pořadí podle tříd a pořadí, v jakém byly uděleny,
- e) Medaile Za hrdinství,
- f) Medaile Za zásluhy,
- g) československé kříže, medaile a další dekorace,
- h) zahraniční kříže, medaile a další dekorace podle stupňů a pořadí, v jakém byly uděleny

(2) Na společenském oděvu lze nosit miniatury vyznamenání.

§ 13

Řádovými dny pro propůjčování a udělování vyznamenání podle tohoto zákona občanům České republiky jsou 1. leden a 28. říjen.

§ 14

Zrušuje se zákon č. [404/1990 Sb.](#), o státních vyznamenáních České a Slovenské Federativní Republiky, s výjimkou ustanovení § 16 a 18, a nařízení vlády č. [35/1986 Sb.](#), o medaili Za hrdinský čin a čestném titulu Zasloužilý příslušník Sboru požární ochrany.

§ 15

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Uhde v. r.

Havel v r.

Klaus v. r.

Příloha č. 4 k zákonu č. [157/1994 Sb.](#)

STANOVY MEDAILE ZA ZÁSLUHY

Čl. 1

Medaili Za zásluhy uděluje prezident republiky osobám, které se zasloužily o stát nebo územní samosprávný celek v oblasti hospodářské, vědy, techniky, kultury, umění, sportu, výchovy a školství, obrany, bezpečnosti státu a občanů.

Čl. 2

(1) Medaile Za zásluhy má tři stupně, z nichž první je nejvyšší.

(2) Při udělení medaile se zároveň s ní odevzdá vyznamenanému číslovaná listina.

Čl. 3

Medaile Za zásluhy má průměr 33 mm. Na lícové straně medaile je symbolické znázornění zásluh o republiku a opis "ZA ZÁSLUHY". Na rubu je velký státní znak České republiky I. stupeň medaile je ražen ze stříbra a pozlacen, II. stupeň je ražen ze stříbra a III. stupeň je ražen z bronzu. Medaile se nosí na 38 mm široké náprsní průvlečné stuze; I. stupeň na žluto-fialovo-žluté v poměru 18:2:18, II. stupeň na žluto-fialovo-žluto-fialovo-žluté v poměru 16:2:2:2:16 a III. stupeň na žluto-fialovo-žluto-fialovo-žluto-fialovo-žluté v poměru 14:2:2:2:2:14. Stužka má rozměr 38x10 mm.

Čl. 4

Medaile "in natura" nebo stužka se nosí na levé straně prsou. Při slavnostních příležitostech se medaile nosí "in natura". Na občanském oděvu se může nosit na levé klopě úzká průvlečná stužka o šířce 8 mm v klopové dírci.

Čl. 5

Věci Medaile Za zásluhy spravuje Kancelář prezidenta republiky.

Čl. 6

K výtvarnému řešení medaile vypíše Kancelář prezidenta republiky veřejnou soutěž.¹⁾